

Kontrola kvality

Rita Pacasová, TTO FN Brno

Kvalita

- **Kvalita** je pojmem pro definované vlastnosti výrobku nebo služby.
- Kvalitní výrobek nebo služba je v souladu s požadavky standardů nebo zákazníků

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO

Kontrola kvality/ jakosti - cíl

Prokázat plnění požadavků

- platné legislativy
- smluvních partnerů

Prokázat minimální vliv na jakost a bezpečnost TP při jednotlivých činnostech ZTS

Kontrola jakosti v ZTS

- Kontrola výrobního procesu ZTS
- Zajištění neustálého zlepšování
- Při zjištění nedostatků zavedení opatření k nápravě a prevenci opakovaných problémů

Kontrola jakosti v ZTS

- Vyhláška 143/2008 Sb. o lidské krvi
 - Popis rozsahu kontrol (co vše kontrolovat)
 - odst.9 přílohy č.1 (SVP)
 - Požadavky na jakost - část A příloha č.4

Kontrola jakosti v ZTS

- **Guide to the preparation, use and quality assurance of blood component**
 - soubor EU doporučení
 - požadavky pro jednotlivé TP
 - kontrolované parametry
 - doporučená četnost kontrol

Rozsah kontrol

- Prostředí
- Vybavení
- Činnosti
- Produkty

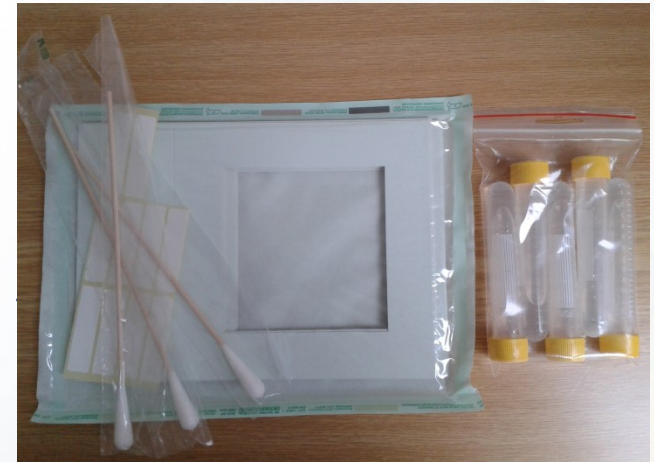
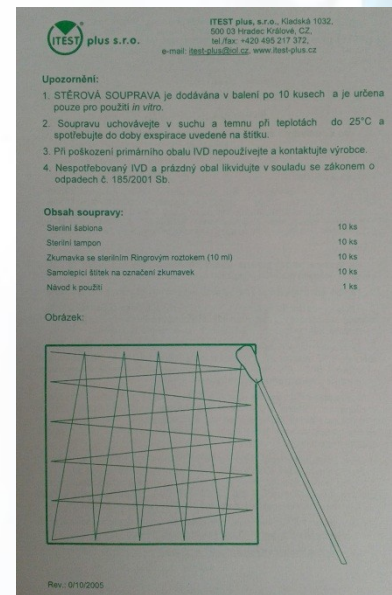
Prostředí

- Vyhláška č. 143/2008 Sb. Vyhláška o lidské krvi
 - není definovaná třída čistoty - nutný monitoring stavu a trendy
- **Pokyny SÚKL:**
 - VYR-36 Čisté prostory
 - VYR-32 Výroba sterilních léčivých přípravků, kap. 6, Kontrola kvality
 - VYR -10 Validace aseptických procesů

Prostředí

- **Metoda stěrů/ otisků ploch**
 - Pracovní ploch (stoly)
 - Přístroje/ zařízení v kontaktu s vaky
 - Skladovací zařízení
 - Stěry - pomocí stěrové soupravy
 - Sterilní šablona 10 x 10cm
 - Sterilní tampon
 - Zkumavka se sterilním Ringrovým roztokem
 - Samolepící štítek na označení

Prostředí

- **Metoda vzdušných odkryvů**
 - Prostory odběrů
 - Prostory zpracování
 - Ostatní prostory - pohyb vaků
 - Vzdušný odkryv = **orientační stanovení**
- 4 hodinová expozice Petriho misky s krevním agarem
- provedeno za provozu (= stav s probíhajícími procesy tj. pracovníci i manipulace)

Třída	Petriho miska (průměr 90mm) CFU/4hod.	Vzorkování vzduchu CFU/m ³
A	< 1	< 1
B	5	10
C	50	100
D	100	200

Vybavení

- Bezpečnostně-technická kontrola (BTK)
- Kalibrace - kontrola metrologické návaznosti
- Validace - kontrola plnění deklarovaných parametrů výrobce pro zamýšlené použití

Činnosti (procesy v ZTS)

Činnosti s vlivem na jakost a bezpečnost:

- Posouzení způsobilosti DK
- Provedení dezinfekce místa venepunkce
- Laboratorní vyšetření DK
- Zpracování a skladování TP => kontrola definovaných parametrů **produktů**

Činnosti - posouzení způsobilosti DK

- Provedení kontroly Dotazníků DK
 - Kontrola jednotlivých pracovníků
 - Kontrola pomocí SW (el. Dotazník)
- Hodnocení samovyhloučení DK

Činnosti - dezinfekce místa venepunkce

- Kontrola provedení dezinfekce
 - Metoda stěru z místa venepunkce (zamezení sekundární kontaminace!)
 - Kontrola jednotlivých pracovníků
 - Kontrola jednotlivých odběrových procesů a odběrových míst
 - Plná krev
 - Aferetický odběr
 - Kontrola typů dezinfekce - **dezinfekční program!!**

	KATEGORIE	FREKVENCE	POSTUP	NÁZEV PŘÍPRAVKU	ÚČINNÁ LÁTKA	KONCENTRACE (ředění)	DOBA EXPOZICE	SPEKTRUM ÚČINKU	
R U C E	HYGIENICKÁ DEZINFEKCE RUKOU	dle 5 momentů WHO	vtírat nejméně 3ml koncentrátu do suchých rukou po dobu 30 sekund	DESDERMAN PURE GEL	ethanol, bifenyolol	neředí se	30 s	A, (B), V, T	
				STERILIUM CLASSIC PURE	propanol, mecetronium	neředí se	30 s	A, (B), V, T	
	HYGIENICKÉ MYTÍ RUKOU	dle potřeby, při viditelném znečištění	navlhčit ruce mýdlem, aplikovat dostatek mýdla, důkladně omývat ruce (40-60 s), smýt pod tekoucí vodou, osušit jednorázovým ručníkem	PROSAVON	chlorhexidin diglukonát	neředí se	40-60 s	Nezahrazuje HDR.	
Ú K E	LOKÁLNÍ DEZINFEKCE POKOŽKY	před odběry krve, před injekcemi	aplikovat přípravek, nechat zaschnout a působit po dobu expozice	CUTASEPT F	propanol	neředí se	30 s	A, (B), V, T	
P O V R C H Y - P L O C H Y - P O M Ů C K Y - Ú K L I D	POVRCHY PRACOVNÍ PLOCHY	dle potřeby, min. 1x denně	POVRCHY: setřít navlhko, nechat působit po dobu expozice, neoplachuje se POMŮCKY: po použití naložit, po uplynutí doby expozice opláchnout vodou a nechat volně oschnout	MELSEPT SF LICHÝ MĚSÍC	aldehydy, KAS	0,5% (5 ml/l) 1% (10 ml/l)	30 min 5 min	A, (B), (V)	
				HEXAQUART PLUS SUDÝ MĚSÍC	KAS, amin, biguanidin	1% (10 ml/l)	30 min	A, (B), (V)	
	MALÉ PLOCHY RYCHLÁ DEZINFEKCE	dle potřeby během dne	ubrousky: setřít, dbát na důkladné smočení plochy a nechat zaschnout postřík: vytvořit souvislý film, nechat zaschnout	MELISEPTOL HBV ubrousky	propanol, KAS	neředí se	1 min	A, (B), (V), T	
				DESPREJ	ethanol, isopropanol, KAS	neředí se	1 min	A, (B), V, T	
	POMŮCKY PINZETY, PEANY, NŮŽKY, KYVETY, VLOŽKY DO KYVET, CENTRIFUG	po použití	manipulace s použitými pomůckami v rukavicích, použité pomůcky ihned po použití naložit do dez. roztoku, dodržet dobu expozice, mechanicky očistit, vyjmout, opláchnout pod tekoucí vodou a nechat volně oschnout	MELSEPT SF LICHÝ MĚSÍC	aldehydy, KAS	0,5% (5 ml/l) 1% (10 ml/l)	30 min 5 min	A, (B), (V)	
				HEXAQUART PLUS SUDÝ MĚSÍC	KAS, amin, biguanidin	1% (10 ml/l)	30 min	A, (B), (V)	
	DEKONTAMINACE POTŘÍSNĚNÝCH PLOCH	dle potřeby	rozlitý biologický materiál zasypat granulemi, nechat absorbvat, po expozici odstranit, provést běžnou dezinfekci ploch, oplach pitnou vodou	PROCURA KLORSEPT GRANULE	troklosen natrium	neředí se	2-3 min	A, B, V, T	
	DEZINFEKCE ODPADU	dle potřeby	vložit tabletu k odpadovému vývodu umyvadla a nechat volně rozpustit	CHLORAMIX DT tbl.	dichlorisokyanuran sodný	neředí se (1 tbl)	do rozpuštění	A, B, V	
	Ú K L I D	ÚKLID (úklidová firma)	denně	běžná denní očista podlah (zajišťováno úklidovou firmou)	DEZOX (do vybrání zásob)	peroxid vodíku, KAS, chlorhexidindiglukonát	0,5% (5ml/l)	30 min	A
					DESUR (do vybrání zásob)	aldehydy, KAS	0,5% (5ml/l)	30 min	A, V
		SANITÁRNÍ ÚKLID	1x ročně	sanitární úklid - dezinfekce omyvatelných částí stěn, podlah, stropů, dveří, povrchů veškerého nábytku a zařízení	MELSEPT SF LICHÝ MĚSÍC	aldehydy, KAS	0,25% (2,5 ml/l)	30 min	A, (B), (V)
HEXAQUART PLUS SUDÝ MĚSÍC					KAS, amin, biguanidin	0,25 % (2,5 ml/l)	60 min	A, (V)	

Vypracoval/a: Mgr. Martina Adamcová
Schválila: prim. MUDr. Hana Lejdarová

Adamcová

Fakultní nemocnice Brno
Tranfuzní a tkáňové oddělení
sekretariát
Jihlavská 20, 625 00 Brno

Upravila: Mgr. Karla Krčálová
Schválila za OKINH: Mgr. Karla Krčálová

Krčálová

Krčálová

Dne: 19. 2. 2019

Činnosti - dezinfekce místa venepunkce

- **Kontrola metodou stěrů**
 - Příprava místa venepunkce
 - Provedení dezinfekce loketní jamky (aplikace dezinfekčního prostředku, dodržení doby expozice)
 - Provedení stěru
 - Opakovaná dezinfekce a provedení odběru

Činnosti - laboratorní vyšetření dárců

- Vyšetření před posouzením způsobilosti
 - Kontrola KO/ Hb
 - Definované minimální hodnoty
- Vyšetření povinných vyšetření aferetických DK - 1x ročně
 - CB
 - Množství F VIII
 - Množství IgG

Činnosti - laboratorní vyšetření dárců

- Imuohematologická vyšetření
 - KS v systému ABO
 - KS - RhD a Kell
 - Screeningové vyšetření nepravidelných Ab

Činnosti - laboratorní vyšetření dárců

- **Vyšetření krví přenosných chorob**
 - HIV: anti-HIV 1, 2 + p24 Ag (duální test)
 - HBV: HBsAg
 - HCV: anti-HCV
 - Syfilis: anti-TP (specifický test)
- **Metody NAT (HIV a HCV RNA, HBV DNA)**
- povinné od roku 2023!
- **Další vyšetření dle epidemiologické situace** (např. WNV, HAV a další)

Činnosti - Produkty

- Kontrola **NEZÁVISLÁ**
- Kontrola metodou vzorkování - IVLP = extrémní příklad šarží produktů
- Počet kontrol odpovídá množství vyrobeného typu TP
 - 1% (ery TP - ERD, plazma)
 - 1% min. 10 (trombo TP)
 - 1% min. 4 (hemolýza ery TP)
 - 100% - výroba s nízkou frekvencí-EP, EDU ap.

Činnosti - Produkty

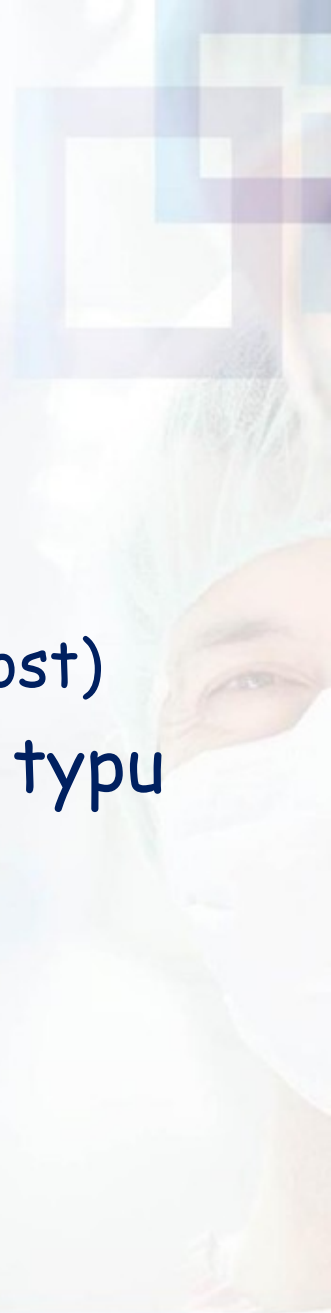
- **Kontrola**

- **vizuální**

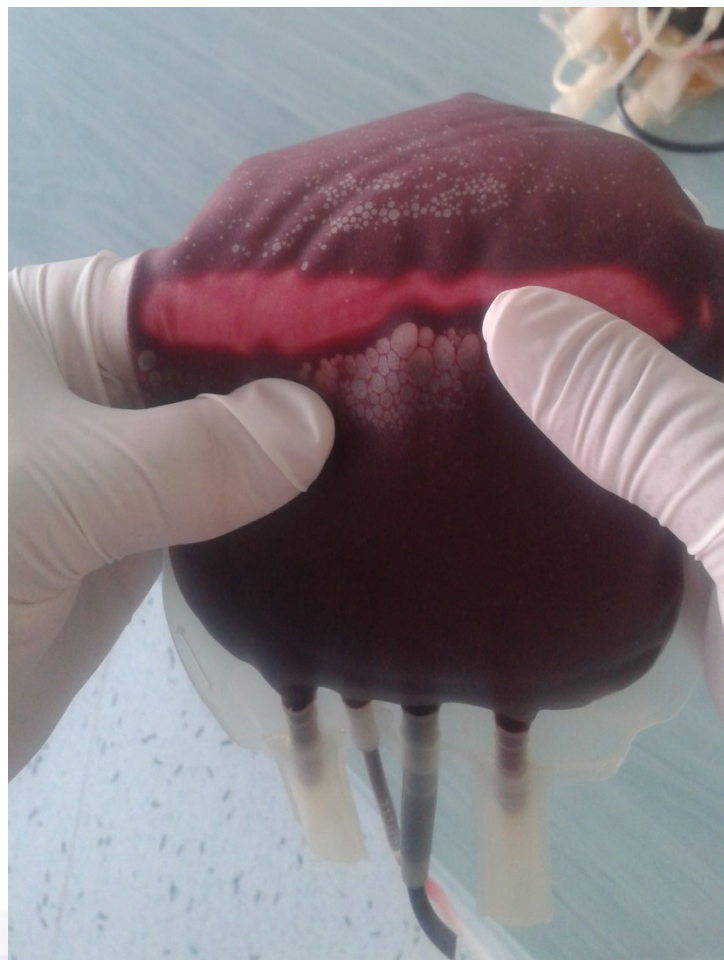
- Vzhled (barva, sraženiny, víření)
- Neporušenost celistvosti vaku
- Značení (ověření povinných údajů, přilnavost)

- vyšetření **definovaných parametrů** dle typu TP (shoda se specifikací!)

- Hematologické parametry
- Biochemické parametry
- Mikrobiologické parametry
- Hmotnostní/ objemové parametry

Vizuální kontrola

Identifikační číslo TP

- Jednoznačné a neopakovatelné
- Dohledání všech operací a činností v procesu zpracování daného odběru

Caaaabb cccccc dd

- **Caaaa** identifikační kód ZTS (C2010)
- **bb** označení roku (20= 2020)
- **ccccc** číslo odběru v daném roce (číselné řady dle typu odběru)
- **dd** číslo porce TP - jednotlivé TP vyrobené z daného odběru

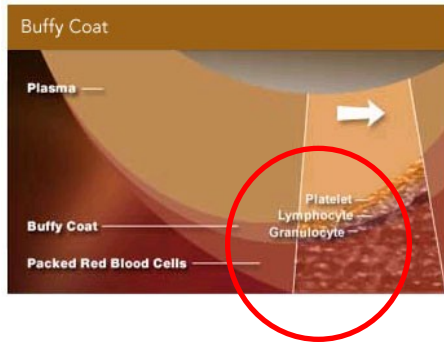
C201020 012162.10

Produkty - parametry TP

- Výsledky kontrol
 - Záznamy manuální - nejčastější, tabulky
 - Záznamy elektronické - SW
 - Hodnocení - nejčastěji 1x měsíc
 - Zjištěné neshody - okamžité řešení, analýza příčin a jejich odstranění co nejdříve,
 - Zjištěné odchylky - informace cestou RK - preventivní opatření jsou-li možná

Plná krev

Plazma

Buffy coat
(BC)

Trombocytový TP
Granulocytový TP

Erythrocytový TP

Erytrocytové TP

- **EBR** erytrocyty bez buffy coatu resuspendované
- **EP** erytrocyty promyté
- **ERD** erytrocyty resuspendované deleukotizované
- **ERA** erytrocyty z aferézy
- **EARD** erytrocyty z aferézy deleukotizované

Erytrocytové TP

	Hb (g/TU)	Htk	WBC (TU)	Hemolýza (%)	exspirace
EBR	> 43	0,5 - 0,7	< 1,2 x10 ⁹	< 0,8	42 dnů
ERD, ERDA	> 40	0,5 - 0,7	< 1,0 x10 ⁶	< 0,8	42 dnů
EP	> 40	0,65 - 0,75	CB (<0,5g/TU)	< 0,8	5 dnů

Trombocytové TP

- **TAD** trombocyty z aferézy deleukotizované
- **TADR** trombocyty z aferézy deleukotizované (v náhradním roztoku)
- **TADK** trombocyty z aferézy, kryokonzervované
- **TADI** trombocyty z aferézy, patogen-inaktivované

- **TBSD** trombocyty u buffy coatu směsné deleukotizované
- **TBSDR** trombocyty u buffy coatu směsné deleukotizované (v náhradním roztoku)
- **TBSDK** trombocyty z buffy coatu, směsné, kryokonzervované
- **TBSDI** trombocyty z BC, patogen-inaktivované

Trombocytové TP

	PLT ($\times 10^9$ /TD)	WBC (TD)	pH
TBSDR	$> 200 \times 10^9$	$< 1,0 \times 10^6$	$> 6,4$
TAD, TADR	$> 200 \times 10^9$	$< 1,0 \times 10^9$ $< 1,0 \times 10^6$	$> 6,4$
TADK TBSDRK	* $> 200 \times 10^9$	$< 1,0 \times 10^9$ $< 1,0 \times 10^6$	$> 6,4$

*po rekonstituci $>50\%$ původní hodnoty (PLT $>200 \times 10^9$)

Plazmové TP

- P, PA plazma pro klinické použití
- PAI plazma patogen-naktivovaná
- KRYO kryoprotein

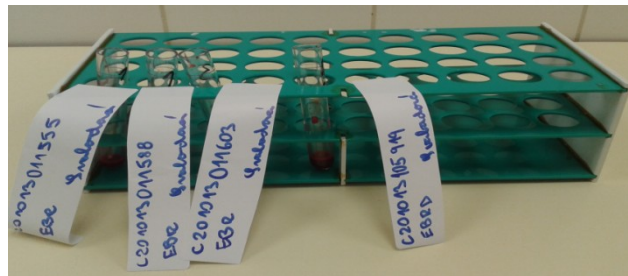
Plazmové TP

	F VIII (%)	CB (g/l)	WBC ($\times 10^9/l$)	RBC ($\times 10^9/l$)	PLT ($\times 10^9/l$)
P	> 70	> 50	< 0,1	< 6,0	< 50
PA	> 70	> 50	< 0,1	< 6,0	< 50
KP	> 70	Fibrinogen \geq 140 mg/TU			

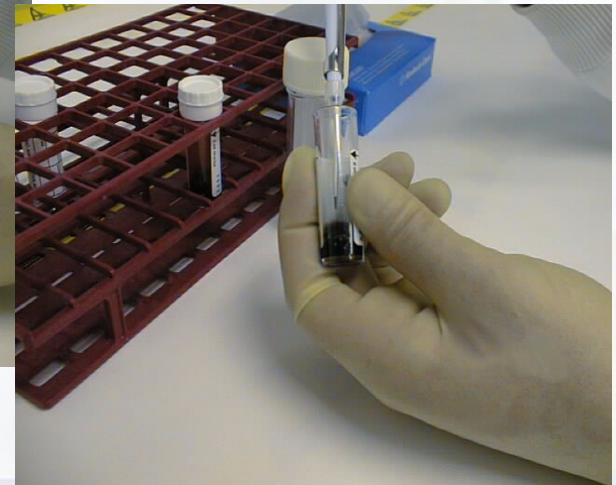
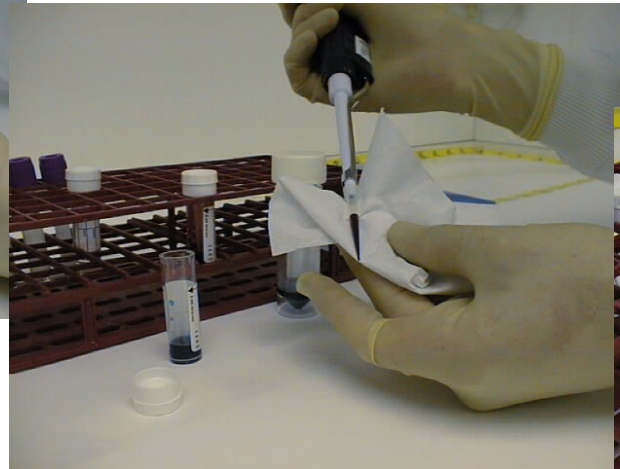
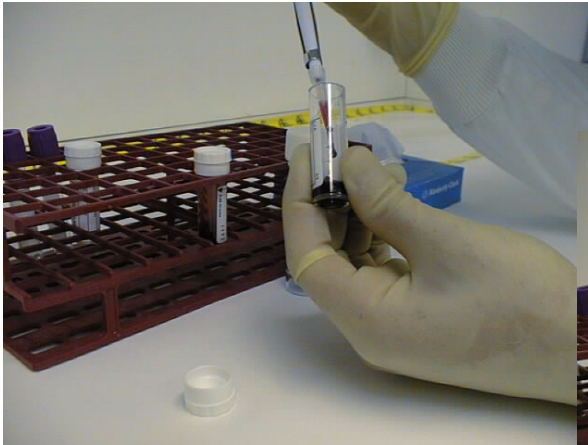
Kontroly - vzorkování

- nezávislý výběr vzorku (vzorkování jinou osobou)
- kvalita - homogenní vzorek (řádné, ale šetrné promíchání)
- odběr - do váčků/ zkumavek (součást odběrové soupravy) nebo do sterilně navařeného vaku
- zpracování - bez časové prodlevy
- označení vzorku
 - číslo TP, množství TP, datum odběru + výrobní záznamy

Hematologické kontroly TP

- Ředění vzorku - přesnost, dodržení SOP!!
 - 1:5 - trombocytové a granulocytové TP
 - 1:10 erytrocytové TP
 - 1:2 plná krev (PK)

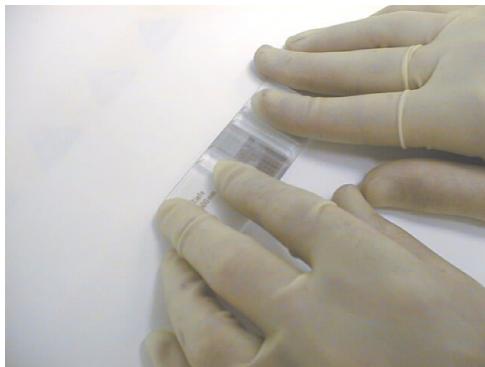
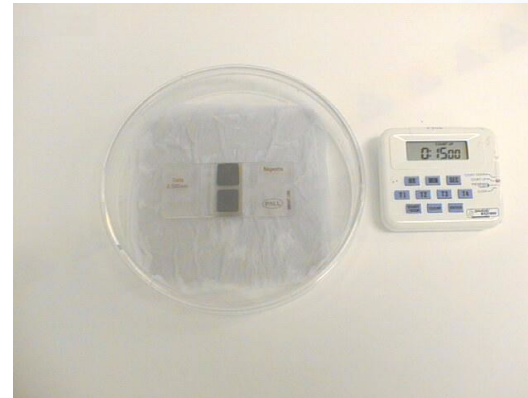
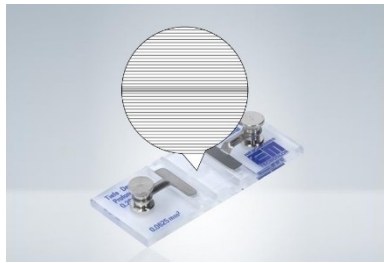
Hematologické kontroly TP

- Měření
 - hematologickém analyzátoru - krevní obraz

Hematologické kontroly TP

- **Měření**
 - mikroskopické stanovení v Naggeottově komůrce/ flow cytometrie - reziduální (zbytkové) leukocyty u deleukotizovaných TP (erytrocytové a trombocytové TP) a plazmy

Hematologické kontroly TP

- Vyšetření koagulačních faktorů
- Odeslání vzorku k vyšetření
 - nativní/ zmražený
 - individuální/ směsný
- Oddělení klinické hematologie (OKH) FN Brno
- vyšetření:
 - Vyšetření **FVIII** (plazma, kryoprotein)
 - Vyšetření **FvW** (kryoprotein)
 - Vyšetření **fibrinogenu** (kryoprotein)

Biochemické kontroly TP

- Vyšetření hemolýzy TP - provedení na konci doby použitelnosti >35 dnů po odběru
- Odeslání supernatantu k vyšetření
- Oddělení klinické biochemie (OKB) FN Brno - vyšetření:
 - Vyšetření **volného Hb** (pro stanovení % hemolýzy ery TP)
 - Vyšetření **CB** (plazma, proprané TP - ery TP, trombo TP)

Mikrobiologické kontroly TP

- Vyšetření **sterility** - provedení u všech typů TP
- Četnost kontrol - stanovena podle tzv. „Bensonova vzorce“:
 - Počet kontrol = $0,4 * \sqrt{n}$ (n = počet vyrobených TP)
- Oddělení klinické mikrobiologie a imunologie (OKMI) FN Brno - vyšetření:
 - Sterility TP - kultivace vzorku TP v tekutých půdách z aerobních i anaerobních podmínek při 37°C (soulad s Českým lékopisem)
 - Kontroly prostředí (stěry/ otisky/ vzdušné odkryvy)
 - Kontroly dezinfekce místa venepunkce

Hmotnost/ objem TP

- Objem je stanoven dle způsobu zpracování
- Stanovení limitů
 - pro dané typy TP a ZTS
 - období

Transfuzní přípravek	Průměrný objem (ml)	SD	Definovaný min - max objem*** (ml)	Definovaná min-max hmotnost*** (g) pro IS TIS
Erytrocyty bez buffy coatu, resuspendované (EBR)	270	16	245 – 305 ml	262 – 327 g
Erytrocyty resuspendované, deleukotizované (ERD)	246	15	215 – 280 ml	230 – 300 g
Erytrocyty deleukotizované z aferézy (ERDA) *	259	7	250 – 295 ml	268 – 316 g
Trombocyty z aferézy, deleukotizované (TADR)	202	4	195 – 210 ml	200 – 217 g
Trombocyty ze standardního odběru, směsné, deleukotizované v náhradním roztoku (TBSDR)	282	18	242 - 310 ml	250 – 320 g
Kryoprotein (KP)*	33	2	30 – 40 ml	31 – 41 g
Kryoprotein ze 3 TU, patogen inaktivovaný (KPAI3)	91	3	87– 97 ml	90 – 100g
Plazma čerstvá zmrazená z plné krve (P)	262	17	> 200 ml	> 206 g
Plazma čerstvá zmrazená z aferézy (PA)	222	12	> 200 ml	> 206 g
Plazma čerstvá zmrazená pro klinické použití (P nebo PA)**	229	-	205 – 255 ml	210 – 262 g
Plazma z aferézy (PA2)	457	20	410 – 600 ml	420 – 616 g
Plazma z aferézy (PA3)	743	45	> 600 ml	> 616g
Plazma z aferézy (PA4)	865	19	> 803 ml	> 824 g